

A csomagolás környezetvédelmi szabályozása

A KISKŐRÖSI FLEXÓSZIMPÓZIUMON ELHANGZOTT ELŐADÁS SZERKESZTETT VÁLTOZATA

Nagy Miklós

A CSOMAGOLÁSOK KÖRNYEZETVÉDELMI SZABÁLYOZÁSA

A csomagolások környezetvédelmi szabályozásának alapja az Európai Parlament és Tanács 1994. december 20-ai 94/62/EK irányelve a „csomagolásról és a csomagolási hulladékról”. Ez az irányelv kimondja, hogy a csomagolást végző vagy csomagolt terméket importáló vállalatok felelősek a hulladékká vált csomagolás

- ♦ visszagyűjtéséért,
- ♦ hasznosításáért.

Az irányelv mind mennyiségi, mind pedig minőségi, műszaki előírásokat fogalmaz meg kötelező érvénnyel, amelyek nemzeti jogrendbe ültetését azonban már a tagországok törvényhozóira bízta.

Magyarországon – felsorolásszerűen – az alábbi jogszabályok vonatkoznak a csomagolások környezetvédelmi szabályozása körébe:

- ♦ 1995. évi LVI. törvény a környezetvédelmi termékdíjról, továbbá egyes termékek környezetvédelmi termékdíjáról,
- ♦ 10/1995. (IX. 28.) KTM rendelet a környezetvédelmi termékdíjról, továbbá egyes termékek környezetvédelmi termékdíjáról szóló 1995. évi LVI. törvény végrehajtásáról (2008. január 1-jétől módosult),
- ♦ 2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról,
- ♦ 94/2002. (V. 5.) Korm. rendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól,
- ♦ 110/2002. (XII. 12.) OGY határozat az Országos Hulladékgazdálkodási Tervről,
- ♦ 53/2003. (IV. 11.) Korm. rendelet a környezetvédelmi termékdíjmentesség, a termékdíj visszatérítésének és átvállalásának, valamint a használt gumiabroncs behozatalának feltételeiről (2008. január 1-jétől módosult),
- ♦ 91/2006. (XII. 26.) GKM rendelet a csomagolás környezetvédelmi követelményeinek való megfeleléséigazolásának részletes szabályairól.

TEENDŐK, LEHETŐSÉGEK A CSOMAGOLÁSI TERMÉKDÍJ TELJESÍTÉSÉVEL KAPCSOLATBAN

A gazdálkodó szervek közül mindazok, akik csomagolási tevékenységet végeznek, így csomagolt terméket hoznak forgalomba Magyarországon, a termékdíj hatálya alá tartoznak. De termékdíjfizetési kötelezettségük támad az import, valamint az Európai Közösség országaiból csomagolt árut Magyarországra behozó vállalkozásoknak is. A jogkövető magatartás érdekében bejelentkezési és bejelentési kötelezettsége van a gazdálkodó szervezeteknek. 2008. január 1. óta ezt a Vám- és Pénzügyőrség illetékes szervezete felé kell megtenni. A következő oldalon lévő folyamatábra segít a továbbiakban követendő út megválasztásához.

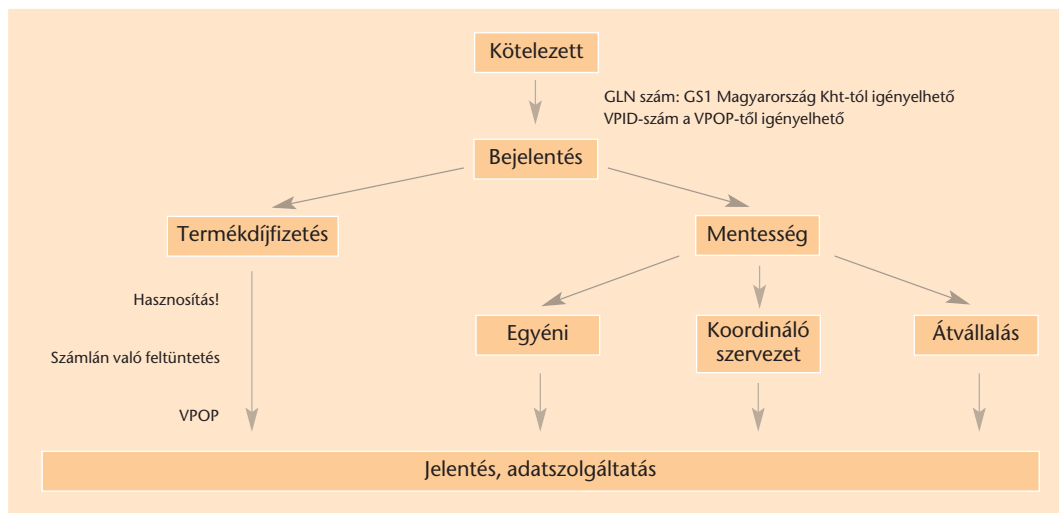
A CSOMAGOLÁSI HULLADÉKHASZNOSÍTÁSI – MINT MENNYISÉGI – CÉLOK AZ EU-BAN ÉS MAGYARORSZÁGON

Az Unió régi tagországai számára 2008. december 31-éig, Magyarország számára pedig 2012. december 31-éig az alábbi hasznosítási arányokat kell teljesíteni a kibocsátott és hulladékká vált csomagolások után:

- ♦ hasznosítás: min. 60%;
- ♦ anyagában hasznosítás: min. 55%, max. 80%;
- ♦ ezen belül: min. 60%, papír és üveg esetén; min. 50%, fémek esetén; min. 22,5%, műanyagok esetén; min. 15%, fa esetén.

A CSOMAGOLÁSOK KÖRNYEZETVÉDELMI MEGFELELŐSÉGE – MINT MINŐSÉGI, MŰSZAKI KÖVETELMÉNYRENDSZER

A Gazdasági és Közlekedési Minisztérium 2006-ban jelentette meg a 91/2006. (XII. 26.) számú rendeletét, amely a csomagolás környezetvédelmi követelményeknek való megfeleléséigazolásának részletes szabályait rögzíti. E rendel-

kezés értelmében 2009. január 1-je után csak olyan csomagolás hozható forgalomba, illetve termék csak olyan csomagolásban értékesíthető, amelyre a gyártó – az e rendeletben meghatározott módon – igazolja a környezetvédelmi követelményeknek való megfelelést.

A munka alapját, a környezetvédelmi (ún. lényegi) követelményeket és az értékelésükhöz felhasználható szabványokat, szabványjellegű dokumentumokat az alábbi táblázat foglalja össze.

A csomagolás akkor tekinthető megfelelőnek, ha az értékelés a táblázat 1–4. pontjában felsorolt *valamennyi*, valamint az 5–7. pontjából *egy* követelménynek megfelel. Ehhez a munkához, különösen a nehézfém-tartalom és a veszélyes-

anyag-tartalom értékeléséhez, a *csomagolószergyártók által kiállított igazolások* szükségesek. Ezek együttes megléte után készíthető el a 8. pont szerint *összesített gyártói megfelelési nyilatkozat*.

Fontos, hogy ebben a munkában a csomagolószergyártóknak, illetve -gyártóknak részben azonos, részben pedig eltérő feladataik vannak.

Amíg a felhasználók „csak” összesített nyilatkozatot készítenek, addig a csomagolószergyártók feladata kettős, egyrészt az általuk a megrendelők részére gyártott csomagolószerekről megfelelési igazolást kell készíteniük, másrészt a saját termékek csomagolásai után az összesített megfelelési nyilatkozat összeállítása is feladatukat képezi.

A környezetvédelmi követelmények és a szabványok összefüggése

Környezetvédelmi követelmény	Értékelési módszer szabványa és abban hivatkozott jelentés
1. A térfogat és a tömeg minimalizálása	MSZ EN 13428
2. 0,01% alatti nehézfém-tartalom	MSZ EN 13428, MSZ CR 13695-1
3. Ártalmatlan és más veszélyes anyagok minimalizálása	MSZ EN 13428, MSZ CR 13695-2
4. Újrahasználat	MSZ EN 13429
5. Anyagában hasznosíthatóság	MSZ EN 13430
6. Energetikai hasznosíthatóság	MSZ EN 13431
7. Szerves hasznosíthatóság	MSZ EN 13432
8. A teljes csomagolás környezetvédelmi megfelelése	MSZ EN 13427

Ezt a munkát a *Magyarázatos szabványgyűjtemény a csomagolások megfelelőségének igazolására* című szakkönyv segíti. A CSAOSZ azonban szükségét érezte, hogy a vállalati szakemberek felkészülését tanfolyami oktatás formájában is segítse. Így a Magyar Szabványügyi Testülettel együttműködve akkreditált felnőttoktatás, az ún. csomagolási szaktanácsadó képzés kereté-

ben sajtíthatók el a szükséges ismeretek. Eddig több mint harminc „szaktanácsadó” kapott oklevelet tudásáról, a Szövetség azonban nyitott a kihelyezett, esetleg kics csoportos, rövidebb kurzusok megtartására is. Kiemelt feladatának tekintti ugyanis azt, hogy a csomagolás szakterületen tevékenykedő szakemberek időben elkészülhessenek feladataikkal.

FairPrint 2008

Február 8–9-én, Budapesten került megrendezésre az idén meglehetősen családias hangulatúra sikeredett rendezvény. Évről évre tendencia a résztvevők számának csökkenése, a specializálódás a szakmai rendezvények területén. A FairPrint idén nemcsak a szokásos előadásokkal, hanem a Pátria Nyomdában tett látogatással is gazdagította a résztvevők programját. Az elhangzott előadások teljes hanganyaga és a rendezvény képei „hangos újság” formájában honlapunkon, a <http://www.pnyme.hu/2008/fairprint/fairprint.php> linkre kattintva elérhetők. Az elhangzott előadások közül kettő szerkesztett változata lapunk 56. és 66. oldalain olvasható. F. V.

